

Sygn. akt III CSK 110/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku B. W.
przy uczestnictwie W. W.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w N.
z dnia 13 grudnia 2017 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Dla spełnienia wymagań z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze

wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestnik wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne „wynikające z rozbieżności judykatury” (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Uczestnik stwierdził, że wydając zaskarżone postanowienie Sąd Okręgowy oparł się na poglądzie wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uchwale III CZP 88/12, a pominął pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 23 września 2016 r., II CSK 799/15 oraz w trzech powołanych przez uczestnika wyrokach Sądów Apelacyjnych w Warszawie, w Łodzi i Białymstoku.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z potrzebą wykładni przepisów prawa niewyjaśnionych i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie jest możliwe wtedy, gdy różne metody wykładni przepisów prawa mających

zastosowanie do oceny konkretnego stanu faktycznego prowadzą do nieracjonalnych lub rozbieżnych wyników, a nauka i orzecznictwo nie doszły do wyjaśnienia i ujednolicenia praktyki stosowania tych przepisów. Przesłanka ta nie zachodzi, gdy występujące rozbieżności zostały w orzecznictwie wyeliminowane, szczególnie zaś wtedy, gdy do tego wyeliminowania doszło w związku z podjęciem uchwały przez powiększony skład Sądu Najwyższego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik nie sformułował zagadnienia prawnego o takich cechach, jak omówione wyżej. W uchwale składu siedmiu sędziów z 19 marca 2013 r., III CZP 88/12 (OSNC 2013, nr 9, poz. 103) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że współwłaściciel może domagać się od pozostałych współwłaścicieli, korzystających z rzeczy wspólnej z naruszeniem art. 206 k.c. w sposób wyłączający jego współposiadanie, wynagrodzenia za korzystanie z tej rzeczy na podstawie art. 224 § 2 lub art. 225 k.c. Nie zajmował się jednak objaśnieniem szczegółowo przesłanek, w jakich dochodzi do powstania tego roszczenia. Wbrew stanowisku skarżącego, podgląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 23 września 2016 r., II CSK 799/15, nie pozostaje w opozycji ze stanowiskiem zajęтым w przytoczonej uchwale. Sąd Najwyższy w motywach tego postanowienia powołał się tak na samą uchwałę, jak i jej uzasadnienie i za tym uzasadnieniem stwierdził, że do naruszenia uprawnień z art. 206 k.c. nie dochodzi nie tylko wówczas, gdy współwłaściciele zawarli porozumienie określające inny od ustawowego sposób korzystania z rzeczy wspólnej albo, gdy zostało wydane w tym przedmiocie orzeczenie sądu, ale także wówczas, gdy jeden ze współwłaścicieli zrezygnuje z wykonywania tego uprawnienia na rzecz innego lub innych współwłaścicieli. Z ustaleń Sądów *meriti* w niniejszej sprawie wynika, że skarżący nie został wyzuty z posiadania lokali mogących być źródłem pożytków, nie wykazywał się jakakolwiek inwencją, gdy chodzi uzyskanie pożytków z majątku wspólnego, a zatem do jego rozliczeń z wnioskodawczynią w omawianym zakresie można z powodzeniem zastosować poglądy wyrażone w obu powołanych wyżej orzeczeniach Sądu Najwyższego, gdyż nie ma między nimi sprzeczności.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., oraz - co do kosztów postępowania - art. 520 § 2, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1

k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 4 pkt 8 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. 2018 r. poz. 256), Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw